

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sunday
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 88. — ŠTEV. 88.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 15, 1922. — SOBOTA, 15. APRILA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

PREMOGARSKA BITKA V NOVEM SEKTORJU

BOJ, DA SE NAPRAVI KONEC NEUNIJSKEMU PROIZVAJANJU PREMOGA, SE JE PREMAKNIL V RALEIGH OKRAJ V WEST VIRGINIJIL. — POREČILO O STRADANJU. — PREMOGARJI SE PRITOZOJEJO RADI IZGONOV IZ STNOVANJ IN PRETENJ NA JETIH BANDITOV.

Beckley, W. Va. 14. aprila. — Slo danes v glavnem stan okraja 29. United Mine Workers, ki se nahaja v trinadstropnem kamnitem poslopju v sredini majhnega glavnega mesta, tega okraja. — Prinesli so s seboj stare povesti o izgonih iz kompanijskih hiš ter o pretnjah najetih banditov, ker se niso hoteli vrniti na delo v Winding Gulf okraju, — je rekel Lorenz Dwyer, član mednarodnega sveta United Mine Workers. Trdil je, da se je unijske može pregnalo iz premogarskih kempov in da se je spravilo v okraj Baldwin Feltsove bandite.

Postavno in red se je vzdrževalo z oboroženimi silami okraja in države. Nekako dvajset državnih kozikov v spremstvu več sto pomoržnih serifov patrulira po premogarskih kempih v naporu, da "prepreči" nerede in nasilja proti unijskim premogarjem, ki se nočno pridruži stavki.

Washington, D. C. 13. aprila. — Premogarski delodajaleci v Kentucky in Tennessee premogarskih poljih so pri delavskem departmaju takoj zanikali poročila unijskih zastopnikov, da so pričeli metati premogarje iz kompanijskih hiš. Glasilo se je, da ne obstajajo nobena splošna politika glede izgona premogarjev iz kompanijskih hiš v dotednih okrajih in da se v splošnem dovoli prejšnjim uslužencem, ki so zapustili delo, da ostanejo v kompanijskih hišah tekom stavke.

Uradniki premogarske unijske so večkrat pritožili pri hišnem delavskem komiteju glede izganjanja delavcev iz kompanijskih hiš.

Prišla so tudi poročila iz West Virginije, da so na skrivnen način izginile zaloge živil, katere se je poslalo na pomoč stavkujočim premogarjem, unijskim in unijskim. Glasilo se, da imajo pri tem najbrž delodajaleci svoje prste v mesec, ker skranno na ta način še nadalje oslabiti moč stavkarjev ter jih prisiliti, da se vrnejo na delo pod pogoji, katere so določili sami ali pa poginje s svojimi držinami vred od glada.

Jasno je, da so delodajaleci zmožni tudi takih peklenih mahinacij.

ROJAKI, NAŠOČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Pred destimi leti se je potopil parnik "Titanic" in 1517 ljudi je izgubilo življenje.

Včeraj zvečer, nekako dvajset minut pred polnočjo, je bilo deset let, ko se je zavrnila ena največjih tragedij v zgodovini parobrodov. Novi angleški parnik White Star črt, "Titanic", se je potopil v blizu nasipov Nove Flandrij, ker je zadel skupaj z neko ledeno gorom in pri tem je izgubilo 1517 ljudi svoje življence.

V pondeljek, dne 15. aprila je prišla vnočji kratka brzojavka, v kateri se je glasilo, da se je parnik ponesrečil. Na miljone ljudi je čakalo z velikansko nestrpnostjo nadaljnji poročil, dokler niso pričela prihajati tri dni pozneje, v četrtek, poročila, ki so kazala nesrečo v celem njenem strašnem in groznom obsegu.

Parnik "Carpathia" je privezen v newyorsko pristanišče 705 preživelih s "Titanica", katerega je zadeba tako strašna usoda na njegovem prvem potovanju preko morja.

Senat Združenih držav se je nato pečal s celo to zadevo ter napreti krivdo za nesrečo povelenju ladje, kapitanu Smithu, ker se ni brigal za svarilo, katero je dobil, da se namreč nahajajo v bližini kurza njegove ladje velike ledene gore. Lord Mersey, ki je vodil preiskavo za angleško vlado, pa je strogo pokaral trgovsko zbornico radi površnega ogledanja parnika ter radi zastreljenih predpisov, tikajočih se resnih čolnov.

Kot znano je izgubil pri tej nesreči svoje življenje tudi newyorskij miljonar Astor, ki se je nahajjal na svojem ženitovanskem potovanju s svojo drugo ženo, sedanjo Mrs. Dick.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačevanja sedaj v Avstriji moramo izplačevanje po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj se bila naša cena sledila:

Razpoljila na našo pošte in izplačuje "Mr. poštni čekovni urad" v "Jadranska banka" v Ljubljani:
300 kron ... \$ 1.30 1.000 kron ... \$ 3.80
400 kron ... \$ 1.70 10,000 kron ... \$37.00
500 kron ... \$ 2.10

Glasom naredbe ministra za pošte in brzjav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tudi nakazovati meske pošte edino v dinarih; za vsake štiri krene bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krene ostane torej neizmenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:
Razpoljila na našo pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu:
50 lir \$ 3.20 500 lir \$28.50
100 lir \$ 6.00 1000 lir \$57.00
300 lir \$17.40

Nemika Avstrija:
Razpoljila na našo pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju:

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačevanja sedaj v Avstriji moramo izplačevanje po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Nata pristojbina za vsako posezno nakazivo do \$10.— mima 50 centov; od \$10.— do \$50.— pa \$1.—; da se volja nakazila po 2 centu od dolara.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-fekte in poljeme ameriške dolarse v Jugoslavijo in v Italiji.

Vrednost denarje sedaj, ni stalna, menja se vsekakrak nepriljubljeno; iz tega razloga nam ni mogoče podati našljeno ceno vnaprej. Mi računamo po cenil istega denar kot nas poslani denar danes v tečaju.

Kot generalni mestnički "Jadranska Banka" in njena podružnica imamo najameno izvadne ugodne pogoje, ki bodo velika karisti na one, ki se ne ali se bodo posluševali naše banke.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York (Advertisement)

Jeklarski magnat pri igri.

Na sliki vidite jeklarskega magna ta Charlesa M. Schwaba, ko igra golf. Svojim delavcem privošča drugočno razvedril: za malenkost plača morajo stati po deset ur pri razbeljeni peči ter delati kot črna živila.

OBLETNICA POTOPA PARNIKA "TITANIC"

Pred destimi leti se je potopil parnik "Titanic" in 1517 ljudi je izgubilo življenje.

Včeraj zvečer, nekako dvajset minut pred polnočjo, je bilo deset let, ko se je zavrnila ena največjih tragedij v zgodovini parobrodov. Novi angleški parnik White Star črt, "Titanic", se je potopil v blizu nasipov Nove Flandrij, ker je zadel skupaj z neko ledeno gorom in pri tem je izgubilo 1517 ljudi svoje življence.

Prišla so tudi poročila iz West Virginije, da so na skrivnen način izginile zaloge živil, katere se je poslalo na pomoč stavkujočim premogarjem, unijskim in unijskim. Glasilo se, da imajo pri tem najbrž delodajaleci svoje prste v mesec, ker skranno na ta način še nadalje oslabiti moč stavkarjev ter jih prisiliti, da se vrnejo na delo pod pogoji, katere so določili sami ali pa poginje s svojimi držinami vred od glada.

Jasno je, da so delodajaleci zmožni tudi takih peklenih mahinacij.

ROJAKI, NAŠOČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

SEMEKOV KOT ORODJE JAPONSKE

Sibirski general, katerega so zapri v New Yorku, je bil baje o rožje japonskih imperijalistov.

"General" Gregorij Semenov, kozacki poveljnik, glede kojega delovanja v Sibiriji so izpovedale priče pred senatnim komitejem za vzgojo in delo, je moral v četrtek zvečer v lukanju, potem ko je družba, ki je stavila zanj jasmino, sledno odpovedala iz domoljubnih razlogov. General se je obrnil nato na druge družbe, ki stavljajo jasmino, a danes je postal jasno, da je francoska vlada proti takemu koraku.

KONDOR ODNESEL OTROKA.

Zeneca, Švicarska, 14. aprila. V nekem švicarskem lokalnem lisišu se poroča, da je neki velik ptič, kondor, prijet in odnesel dejenčka neke švicarske kmetice. Mati je bila ravno zaposten s tem, da očisti svoj vrt, nahajajoč se na obronku visoke Halis gore ter je pustila svojega otroka, sedečega na travi. Njen mož, ki je videl, kako se je roparska ptica spustila navzdol ter zagrabila otroka, je prijet za svojo armadno puško ter ustrelil ptico, ki se je tako počasno pustila navzdol, da je bil otrok le malo poškodovan.

Kondor je meril z razpetimi krili sedemnajst čevljev ter pet colov ter imel šestnajst colov dolg kljun. Da gre pri tem za resničnega kondorja, ki je doma v južno-ameriških Andah, je potrdil profesor Oehsenmaul z vsečilišča v Bernu. Ptico bodo nagačili ter izročili muzeju v Bernu.

Kondor je meril z razpetimi krili sedemnajst čevljev ter pet colov ter imel šestnajst colov dolg kljun. Da gre pri tem za resničnega kondorja, ki je doma v južno-ameriških Andah, je potrdil profesor Oehsenmaul z vsečilišča v Bernu. Ptico bodo nagačili ter izročili muzeju v Bernu.

ZLOČINSKI VAL PO CELI DEŽELI.

Pittsburgh, Pa. 13. aprila. — Streljajte tako, da boste ubili, — se je glasilo povelje policijskega čoveljaka, potem ko je bila opremljena slehrlina policijskega postaja v m. "u s strojnim puškami v namenu, da se napravi konec zločinskemu valu."

STRELJANJE V BELFASTU.

Belfast, Irska, 14. aprila. — Štirje člani zboru posebnih konstablerjev, ki so se nahajali na poti skozi Joy St. so bili včeraj zvečer ranjeni od strelov, ki so prišli skozi neko okno. Stanje dveh konstablerjev je tako opasno ter je malo upanja, da bi ostala pri življenu.

DOBER PLEN.

Clevealnd, O. 14. aprila. — Danes so včrta trije banditi v Max Curjan Co., ter odnesli 50 tičnih dolarjev.

REPARACIJE IN NEMŠKA VLADA

Reparacijska komisija preti Nemčiji, ker noče slednja sprejeti pogovor, katere ji je stavila.

Pariz, Francija, 14. aprila. — Reparacijska komisija je včeraj zvezcer sklepala o besedilu poslanice na Nemčijo, v kateri se bo sporočilo slednji, da bodo ostala pravomočni sklepi komisije z dne 21. marca, prav posebno pa oni, ki se tičajo plačil, ki zapadajo dne 31. maja in da bo komisija dne 31. maja prisiljena oddediti kesušne odredbe, če bi Nemčija dotedaj ne storila pričakovanih korakov, da uredi svoje finance.

Odgovor priporoča takojšno in drastično zvišanje obdučenja ter se glasi, da je upanje na izdatno posojo za Nemčijo v inozemstvu nitično, dokler ne bo vprizorila. Nemčija rednega poskusa, da spravi notranji proračun v ravno ves.

Poslanica izjavlja, da je odgovor Nemčije glede novih davkov in dobave inozemskega denarja v reparacijske svrhe istoveten z izjavo, da ne bo Nemčija vprizorila nikakih resnih prizadevanj. Na koncu se glasi v poslanici:

— Komisija goji upanje, da bodo sestavili praktične načrte za uravnavo evropskega gospodarskega stroja, o katerem se priznava, da je tako zarjavil v potravnjen, da bo kmalu prenehal.

Nagovor Louisa Barthoua, načinka francoske delegacije, katerega je imel včeraj pred ameriškim in angleškim poročevalci in kojega vsebinu se je hitro razširila med udeleženci na konferenci, se da je danes zjutraj razlagalo v smislu, da je Francija, čeprav pripravljena na spravo, vendar trdna v svojem sklepu, da ne bo igrala v Genovi druge vijoline. Ravno nasprotno, vedno bolj utrijeva utis, da bo Francija do skrajnosti vztrajala pri svoji "pravici do življenga", ki jo imenujejo Francozi.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Ministrski predsednik Poineare je proti seji najvišjega sveta v Genovi, ki naj bi se pečala z nemškim odgovorom, — kot se je naznalo danes tukaj. Včeraj se zaznalo, da je Francija, čeprav pripravljena na spravo, vendar trdna v svojem sklepu, da ne bo igrala v Genovi druge vijoline. Ravno nasprotno, vedno bolj utrijeva utis, da bo Francija do skrajnosti vztrajala pri svoji "pravici do življenga", ki jo imenujejo Francozi.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegacije, eden najbolj odličnih govorov Francije, je bil s šokom, da je nekdanji predsednik Poineare.

Načelnik francoske delegac

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" Izhaja vsaki dan izvzemali nedelj in praznikov.

Za celo leto velja let za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canado	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za Inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	za pol leta	\$1.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisni brar podpis im povečnosti se ne priznajo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo blivališče naznam, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

DRŽAVNI KOZAKI.

Velik premogarski štrajk je že proizvedel nekaj dobrega. Razkril je cilje in namene črnih ameriških kozakov — konštablerjev.

Delaveci prav dobro poznaajo to sodrugo. Njen namen je zaslužiti delo. To je bilo posebno dobro, znano v državi Pensylvaniji, ki uživa dvomljivo čast, da je prva v tem oziru. Kapitalistično časopisje zna izbornino prikrivati resnico. Dosedaj je še vedno prikazovalo te ljudi kot nedolžne stražnike, ki skrbe edinole za red in mir ter se v vsakem sporu postavijo na stran zatiranega.

Pred leti se je vrnila v državi New York velika kampanja za osnovanje konštablerskega zobra.

Organizirani delaveci so poklicali na pomoč James M. Maurera, predsednika državne delavske federacije v Pensylvaniji.

Pri javnem zaslijanju v Albany je povedal ta možak, kaj so pravzaprav konštablerji in kaj je njihova naloga. Dokazal je, da ščuvajo delavece in jih potem pobijo; da se v Pensylvaniji izpremeni vsak štrajk v bojišče, kjer teče nedolžna kri delavstva. Rane, iz katerih vre ta kri, pa zadajajo nasilni kapitalistični hlapci.

Ko je Maurer povedal, kar je imel na sreu, je nastopil Lynn G. Adams, vodja državnih konštablerjev.

Ker ni mogel o sebi in svojih ljudeh ničesar dobrega povedati, je enostavno ustajil vsa Maurerjeva ugotovila.

Ker je stala tačas trditev proti trditi, ni zamogla nobena stranka dokazati, kje je lažnik.

Kot poveljnik državnih konštablerjev je pisal premogarskim baronom Pensylvanije dolgo pismo ter jim v njem stavljal naslednje vprašanje: — Prosim vas, dajte mi na razpolago imena znanih radikalnih unijskih uradnikov, ki se nahajajo v vašem okraju.

Ta prošnja je jasen dokaz, da se namerava Adams vmeštati v premogarsko stavko. Ker se zanima za radikalne unijske voditelje, najbrže namerava zapovedati svojim ljudem, naj jih aretirajo.

Vrhovni kozak Pensylvanije pa hoče še nekaj več vedeti.

Vprašuje namreč: — Ali so vaši majnarji organizirani?

In vedeti hoče, če bodo baroni po končani stavki obdržali delavece na delu, ali jih bodo nadomestili z drugimi, importiranimi?

Pristavlja, da je pripravljen storiti svojo dolžnost ter napraviti mix.

Jasneje se ni mogel Adams izraziti.

Delavec v ohi državah, kjer še ni kozakov, je stem svojim cirkularjem posvaril. Ta njegov cirkular bo mogočno orožje, proti načrtom, da bi se ta morilna banda razširila na druge države.

Dopisi.

Imperial, Pa. plačo, in plačo bodo zniževali ali ker je dosti časa na razpolago, povišali premogarski baroni, kašem se namenil poročati zopet par različnih stvari iz tukajšnje našelbine.

S prvim aprilom smo vsi tukajšnji premogarji odložili krampe in lopate in kot unijski moži vsi zavrstali. Nemirovi ni nikakor. Kar se tiče stavke, je danes težko povedati in preročiti, koliko časa bo trajala. Zakaj smo moremo reči, da je to življenje za zastavki, nini moj nameri poročati, ker je že časopisje storilo svoje dolžnost in informiralo javnost, upravni dostikrat kapitalistično časopisje laže, da je strahl. Kapitalisti bi se radi poslužili ravno tiste takstike, kot so jo rabilni pred dobrim letom v Zvezni industriji in po tovarnah. Ali bodo dosegli svoj cilj in razobil naše doživljajo na leta. Nato bo vsak posamezni rov imel drugačno/dobri premogarjev v vojnem času, landskih premogarjev nam je že

zakaj bi pa sedaj ne mogli biti? Težak bo boj posebno zato, ker bodo finančne težkoči, vendar ne smemo obupati. Razveseljivo je dejstvo, ko gredo na stavko tudi neunijski premogarji. Naša zmanaga je njih zmaga, naša poraz je njih poraz. Vsak pameten in razsoden človek dobro ve, da je nekaj narobe v premogarski industriji. To je moralno priti. Bila je skoraj ravno taka atmosfera kot je bila pred vojno.

Poročati moram še tudi, kar se tiče zadružne prodajalne. Ne more se reči, da ravno tako dobro napreduje, vendar smo še dosedaj na trdn podlagi. Res je, da je eden ali drugi že malo dolžan notri, to se v teh pasjih razmerah niti za čuditi, vendar zadružni računi kažejo, da ko bodo vse finance poravnane, bi potem bila prodajalna že lastnina članov, delničarjev prodajalna, povrhu bi pa ostalo še par tisočakov rezervnega denarja. Par mesecov da bi se dobro delalo, pa smo na koncu.

Poročati moram še, par drugih bolj žalostnih stvari. Pred nekaj dnevi je zadela huda nesreča družine Jakoba Dolinarja. Njih 10 let starci sin je nekje našel dinamitnega naboja in je začel po njem razbijati z lezencem eveyja. Naboja je eksplodiral in mu je odtrgalo stiri plete na desni roki. Izgubil je tudi eno oko in na drugoge se tudi ne ve, če bo kdaj videl. Huda in žalostna nesreča je to. Stari, pazite na otroke!

Pred nekaj dnevi je tudi umrl takoj dobro znani rojak Anton Turk, star okrog 60 let, doma iz Novega mesta na Dolenjskem. Bil je mnogoletni naročnik "Glasa Naroda".

Pozdrav in boljše čase želim vsem prijateljem, znancem in znankam širom Amerike.

Val Petermel.

Export, Pa.

V tukajšnjem največjem premogarjniku Westmoreland Coal Co. No. 1 in No. 2 so v pondeljek premogarji odložili orodje. Na delo je šlo le nekaj kompanijskih ljudjev, kakih 25 po številu, kateri pometata "dipel", nekateri pa popravljajo "fens", ker za drugo delo niso sposobni. Premogarji počivajo, kljub temu pa še vedno vsako jutro ob 1/2. parna piščak kar prekrat zaporedoma zatuli. Seveda, to je samo iz navade in pa tudi, da prebudi tukajšnje gospode državne policeste, da vsaj vedo, kdaj skočiti v uniforme ter se do zob oborožiti. Ma se začudimo temu, ker so ti gospodje miru šele teden dni tukaj in ne poznaajo še ljudi in ne cest. S svojimi konji kavalirajo kar po trotoarjih in ljudje se jih morajo umikati na cesto.

Premogarji J. Skelly Coal Co. so od petka 7. t. m. na štrajku in v bližnjih naseljini White Valley so premogarji pri odložili pred tednom krampe in lopate. Premogarji je last Pittsburgh Coal Co.

Prvi shod premogarjev se je vrisl v Delmontu, Pa., na veliki farmi. Sicer so hoteli državni politični shod prepričeni pod pretezo, da hočejo vzdrževati mir med zborovaleci, lastnik farme pa jih je enostavno zavrnil, da bo on sam vzdrževal mir na svoji farmi ter naj le oni drže svoj mir dalje po cesti, odkoder so prišli. Tako je tudi bilo.

Unijski organizatorji so tu na delu. Pretečeno sobotu (8. apr.) so hoteli organizirati premogarjev v Exportu, ker so po oblastneži na konjih hoteli izzivati nemire, se je organizirano odgodilo, in premogarji so se mirnim potom razšli.

Premogarji v bližnjih naseljini Irwin Gas Coal Co. No. 9 so od vseh strani blokirali s kompanijskimi deputymi. Nikomur ni dovoljeno iti v naseljino. Danes (11. apr.) so pa tudi tam premogarji odložili orodje, kakor tudi v Pleasant Valley.

Export okolina je torej na štrajku vse.

Premogarji Westmoreland Coal Co. v naseljini Claridge, Pa., ki je tako na glasu, kot jo je opisal znani dopisnik v "Prospektu", še danes obratuje s polno paro, kakor tudi bližnji premogorniki McAllen Shaft, last iste kompanije.

Rojaki premogarji, ali naj Claridžani naj odložijo svoje krampe in lopate ter izrabijo sedanji položaj, kateri se nam nudi,

da z družbenimi močmi dosežemo uspeh. Preteklost bojev westmore-

landskega premogarjev nam je že

znan, da smo navadno vselej propadli, to pa le začasno, zakaj ne smemo obupati. Razveseljivo je dejstvo, ko gredo na stavko tudi neunijski premogarji westmorelandski, stopite vsi tudi sedaj v vrsto bojevnikov s tem, da odložite svoje orodje. Organizirajte se v U. M. W. of A. S tem orožjem bomo zrušili drevno kapitalizma westmorelandskih premogarskih baronov, kateri se nam sedaj tako

je bila pred vojno.

Poročati moram še tudi, kar se tiče zadružne prodajalne. Ne more se reči, da ravno tako dobro napreduje, vendar smo še dosedaj na trdn podlagi. Res je, da je eden ali drugi že malo dolžan notri, to se v teh pasjih razmerah niti za čuditi, vendar zadružni računi kažejo, da ko bodo vse finance poravnane, bi potem bila prodajalna že lastnina članov, delničarjev prodajalna, povrhu bi pa ostalo še par tisočakov rezervnega denarja. Par mesecov da bi se dobro delalo, pa smo na koncu.

Poročati moram še, par drugih bolj žalostnih stvari. Pred nekaj dnevi je zadela huda nesreča družine Jakoba Dolinarja. Njih 10 let starci sin je nekje našel dinamitnega naboja in je začel po njem razbijati z lezencem eveyja. Naboja je eksplodiral in mu je odtrgalo stiri plete na desni roki. Izgubil je tudi eno oko in na drugoge se tudi ne ve, če bo kdaj videl. Huda in žalostna nesreča je to. Stari, pazite na otroke!

Pred nekaj dnevi je tudi umrl takoj dobro znani rojak Anton Turk, star okrog 60 let, doma iz Novega mesta na Dolenjskem. Bil je mnogoletni naročnik "Glasa Naroda".

Pozdrav in boljše čase želim vsem prijateljem, znancem in znankam širom Amerike.

Val Petermel.

Export, Pa.

V tukajšnjem največjem premogarjniku Westmoreland Coal Co. No. 1 in No. 2 so v pondeljek premogarji odložili orodje. Na delo je šlo le nekaj kompanijskih ljudjev, kakih 25 po številu, kateri pometata "dipel", nekateri pa popravljajo "fens", ker za drugo delo niso sposobni. Premogarji počivajo, kljub temu pa še vedno vsako jutro ob 1/2. parna piščak kar prekrat zaporedoma zatuli. Seveda, to je samo iz navade in pa tudi, da prebudi tukajšnje gospode državne policeste, da vsaj vedo, kdaj skočiti v uniforme ter se do zob oborožiti. Ma se začudimo temu, ker so ti gospodje miru šele teden dni tukaj in ne poznaajo še ljudi in ne cest. S svojimi konji kavalirajo kar po trotoarjih in ljudje se jih morajo umikati na cesto.

Pred nekaj dnevi je tudi umrl takoj dobro znani rojak Anton Turk, star okrog 60 let, doma iz Novega mesta na Dolenjskem. Bil je mnogoletni naročnik "Glasa Naroda".

Pozdrav in boljše čase želim vsem prijateljem, znancem in znankam širom Amerike.

Val Petermel.

Export, Pa.

V tukajšnjem največjem premogarjniku Westmoreland Coal Co. No. 1 in No. 2 so v pondeljek premogarji odložili orodje. Na delo je šlo le nekaj kompanijskih ljudjev, kakih 25 po številu, kateri pometata "dipel", nekateri pa popravljajo "fens", ker za drugo delo niso sposobni. Premogarji počivajo, kljub temu pa še vedno vsako jutro ob 1/2. parna piščak kar prekrat zaporedoma zatuli. Seveda, to je samo iz navade in pa tudi, da prebudi tukajšnje gospode državne policeste, da vsaj vedo, kdaj skočiti v uniforme ter se do zob oborožiti. Ma se začudimo temu, ker so ti gospodje miru šele teden dni tukaj in ne poznaajo še ljudi in ne cest. S svojimi konji kavalirajo kar po trotoarjih in ljudje se jih morajo umikati na cesto.

Pred nekaj dnevi je tudi umrl takoj dobro znani rojak Anton Turk, star okrog 60 let, doma iz Novega mesta na Dolenjskem. Bil je mnogoletni naročnik "Glasa Naroda".

Pozdrav in boljše čase želim vsem prijateljem, znancem in znankam širom Amerike.

Val Petermel.

Export, Pa.

V tukajšnjem največjem premogarjniku Westmoreland Coal Co. No. 1 in No. 2 so v pondeljek premogarji odložili orodje. Na delo je šlo le nekaj kompanijskih ljudjev, kakih 25 po številu, kateri pometata "dipel", nekateri pa popravljajo "fens", ker za drugo delo niso sposobni. Premogarji počivajo, kljub temu pa še vedno vsako jutro ob 1/2. parna piščak kar prekrat zaporedoma zatuli. Seveda, to je samo iz navade in pa tudi, da prebudi tukajšnje gospode državne policeste, da vsaj vedo, kdaj skočiti v uniforme ter se do zob oborožiti. Ma se začudimo temu, ker so ti gospodje miru šele teden dni tukaj in ne poznaajo še ljudi in ne cest. S svojimi konji kavalirajo kar po trotoarjih in ljudje se jih morajo umikati na cesto.

Pred nekaj dnevi je tudi umrl takoj dobro znani rojak Anton Turk, star okrog 60 let, doma iz Novega mesta na Dolenjskem. Bil je mnogoletni naročnik "Glasa Naroda".

Pozdrav in boljše čase želim vsem prijateljem, znancem in znankam širom Amerike.

Val Petermel.

Export, Pa.

V tukajšnjem največjem premogarjniku Westmoreland Coal Co. No. 1 in No. 2 so v pondeljek premogarji odložili orodje. Na delo je šlo le nekaj kompanijskih ljudjev, kakih 25 po številu, kateri pometata "dipel", nekateri pa popravljajo "fens", ker za drugo delo niso sposobni. Premogarji počivajo, kljub temu pa še vedno vsako jutro ob 1/2. parna piščak kar prekrat zaporedoma zatuli. Seveda, to je samo iz navade in

Vladimir Levstik:

GADJE GNEZDO.

Povest iz dne trpljenja in nad.

(Nadaljevanje.)

— Pusti! Da pogubim tudi nje-
ga? Dovolj tega! Verjamem zdaj,
kar sem povedala tebi, Zini in vsa
komur? ... Kaj naj storim? Kar
objamem, je prekleto, kar podim,
je prekleto — tak kaj? Tak kam?
ponavljava stara s suhim, še ved-
no brezolnim siganjem.

Sosed se prime za glavo, kakor
bi se bal, da mu poči. Za nekaj ča-
sa povzame:

— Ljuba Mana, poslušaj me
pametno, ako moreš: zato sem
prišel. Najtežje si vedela sama —
hvala Bogu, in Bog te potolaži.
Ali, Mana, primaš tam ti drugo spo-
ročilo — veselo vest, sem hotel
reči, — popravi naglo, videc, da
je stara izbutjila oči ter omahnit-
la za mizo. — Veselo novico, ta-
koreko... Janez je prost.

Kastelkina obraz se zjasni in
stemi razpotrdoma; že, kjer ga
gleda zdaj, počasi nese roko na
pri.

— Janez je tukaj...
Vdovina glava pada na trdo
rabo... Pade, ne enkrat — ona
pada, bije s čelom po prastovini,
da biha hobni.

— Moj Bog! Moj Bog! — To ni
renjanje besne volkulje, ki klesti
z zobmi nad ubitim mladičem;
tožba izmučeno matere je, ki jo
davi strah za poslednjo brst nje-
nega krila... In zdajki sklene
se proti njemu:

— Imej ga pri sebi, Galjot —
imej ga pri sebi! Ne domov, ne k
meni — ti sam mu povej, da ne
morem, ne smem!

— Saj je pri meni... Pri nas
leži; streže mu Zina. Sirota je sa-
na, boleg uboga od njega!

Kastelkina oči so dva prepada
groze.

— Leži?

— Leži. Bolan je... Dolga vo-
rja mu je ubila zadnje moči. Hu-
de je ž njim; na kolodvoru se mu
je udrila kri... Uboga Zina, ki je
bila ravno pri vlaku, ga je pri-
peljala komaj živega; vsak hip
mora priti zdravnik... Mana, gad
prosi domov, in tebe kliče; ne
pođeš k njemu?

— Ne!

— To veš, da skrbimo zanj ka-
kor za svojega. In vendar...

— Stori, kar hočeš! Domov ne,
in jaz ne pridev; ne smem, ne
morem — nočen, ali slišiš?

Galjot vstaja

— Kar je v človeških močeh,
se zgodil.

— Pusti me, sosed, pojdi, poj-
di; mari ne vidiš, kako mi je? —
hrope vdova lomečke roke.

In Galjot odhaja s povešeno
glavo mimo objokanih dekel, ki
so tačas začule črnegu ptičja: gav-
ran nesreč se izpreletava med
orehi in jagnedi ter kraka mrt-
vaško pesem...

Boroveci na Konjski rebri gore
kakor sveče nad krsto, Kastelka
sloni s seneem na mizi, ter bode z
ocimi nepremično v gosteči se
mirak; sivi lasje ji veče razmrščeni
po hrastovi plošči. Bliža se korak;
in ga ne sliši; človek je tu, in ga
ne vidi; šele, ko jo stresce za ra-
me, se zbuli. Zina jo gleda; njen
obraz je bel kakor črešnjev cevit.

— Kaj hočeš, dekeli? Oh, nihče
rima usmiljenja z mano!

— Mati, Janez bo umrl... —
govori sirota, komaj žibljajo z ust-
nicami; njen glas je tišji od tiši-
ne same. — Doktor maje z glavo
in pravi, da je preslab. Najhujšje
ga je bat!

— O Bog! Čemu hodiš? Mari
ne vem, da mora umreti?

— Janez hoče umreti doma...
Povej materi, mi je dejal, da ho-
čem ležati v naši sobi; ako me ne
pusti domov in ne pride k meni,
jo bom klel v svoji smrtni ur!

— Nai, nai kolne; dokler živi,
je upanje... Nič ne verjem. Zi-
ra, drži ga, ti ga rešiš! Zaupaj,
dokler ni mene zraven.

Toda Zina maje z glavo.

— Ce bi ga videli, mati! Še jaz
ne upam več — oh, niti jaz ne...
Domov prosi, mati Kastelka; Je-
ra mi je povedala, da je pravkar
popravila sobo; in jaz sem rekla,
naj ga prinesem... Slišite? Prišli
so — čujte, v veči — po stopnicah
gredem — že so gor! Stregla mu
bom sama, nikogar ni treba k nje-
mu... In zdaj, blazna mati, ga
vrzi iz hiše, če moreš!

Kastelka je planila kvišku, sto-
ši kakor steber; utrip dveh sre-
meri dolgo minuto molčanja. Zi-

na se ne gane; strmo gleda go-
spo in sklepje roke na krilu.

— Ti si hotela! — izdavi vdo-
va. — Kadar umre, boš kriva z
meno!

— Kadar bo Janez mrtve —
povzame dekle zamolko in ma-
homa utihne: oči govore za usta.

Šele zdaj ji pogleda Kastelka
pažno v obráz, ki je ves popisan
s strogiimi črkami tragedije. To
je konec. Še malo ur, dan ali dva,
in dom bo brez dediča; teman vr-
tine golta poslednji up Kastel-
vine...

Karkoli se je približalo
star, je zapisano pogrin: ubogo
dokle nosi pečat obodsive na celu!

Groza bo kraljevala pod oreči,
groza pod jagnedi — ona pa, ne-
srečna mati, bo stala, kakor zla
čarovnica: sredi ugonobljenih
čokom umira njen zadnji otrok
in noči umre...

Zinka! Zinka! Jaz nočem
umreš!

O Bog! O Bog! Stara kleči v
sadovnaku in tišči glavo v hlad-
no zemljo. Kako je zbežala? Kod
je dirjala? Ona ne vre, ne ve — in
tam gori za komaj razsvetljentim
čokom umira njen zadnji otrok
in noči umre...

Pri fari bije devet. Ne bo je
konec te strašne noči. Uro bo te-
pla za uro in ena med njimi bo
ura smrti. Katera? Kdaj bo pre-
pozno? Prepozno — o Bog! Kaj
more storiti zanj? S čim ga odkupi-
ši? Ni ga odgovora, ni je rešitev;

Koleselj se zapravi na dvor-
šče, kot bi ga satan gonil; to je
Galjot z zdravili. Čemu zdravila,
ko gada ne davi bolezni, Kastel-
ka, ki umre?

Dvoje hčeri mi je vzela Iju-
bezen do svojih otrok! Vrni mi
hčeri, prekleta!

In zdajki se brišči zasmje ter
poloz dekletu roko na ramo:

— Le idi k njemu, Zina; zdaj je
vseeno. Zidovi se rušijo, strop
se podira... Idi, otrok; razumem
te! Idi k njemu, Zina! Tvoje ro-
ke so mehkeje in manj nesrečne
se jih drži... Ne, jaz ne; sama
pođi!

Tem je. Vdova užge sveči na
pisalni mizi; nato odgrne papir,
ki ga je prinesla popoldne, ter
začne razpostavljal spominke po
drugem sinu. Ravno za Benjamin-
ja je še prostora... Vseeno, je
rekla dekleti, in vendar ji je vse-
eno. Bolj ko se brani, bolj mora
misliči nanj; kakorkoli zatiska
oči, venomer vidi fantovsko sobo,
v njej belo posteljo, v postelji ga-
da, ki umira!

Misel je zabliscne v glavi; že je
sldeč, beži po vasi, pada, vstaja,
teče brez sape, stoji pred župni-
čem... Okno v gornji sobi je
svetlo, župnik ne spi. Poključi ga,
naj pride in ogrne štole: uboga
grčnica se izpove Bogu vseg-
mogočnemu svoje krvide... Iz-
pokori se, v prah se ponija, s pe-
pelom si posuje glavo, in vse sto-
ri, karkoli ji poreko; po golih čo-
lenih pojde na Golgata, samo da
reši otroka!

Teda roka ji omahne s kljuke-
liščnih vrat; ali utegne čakati na
milosti božje? In če je Bog ne
usluši? Če je ne sliši — če ga sploh
ni? Ona bo čakala usmiljenja, za-
upala v čudež, in grad umre med-
tem! Kje je svet? Kje pomoč? Je-
če izgine v noči.

Mesec je ozvabi na polje: vsaka
stetica leži jasno pred očmi, dr-
ugi dresi v drugo kakor mlečni po-
tovki. Na desno in levo se raz-
grinja zemlja v svojem smuču. Ju-
bosumna zver, ki se je polakomila
rijene sreče; tisto leži, v hradbah
je rahlo dihanje kakor v kolikih
dremajočih žen, ki sanja ljubim-
ca naproti:

(Dalek vzdihaj.)

Steklenica, ki potuje petdeset let.

Pred petdesetimi leti je po in-
iciativi sedaj že tudi pokojnega
grofa Wilezka odrnila z Dunaja
avstrijska ekspedicija za raz-
iskovanje severnega tečaja. Po-
tovala je na ladji "Tegetthoff",
pod poveljstvom kapetana Wey-
prechta. Med oficirji in članji po-
sadke je bilo tudi nekaj Slove-
cev in Hrvatov, kajih imena nam
pa niso znana. Kakor znano, je
ta ekspedicija odkrila suho zem-
ljo severno Novajo Zemljo, in ji
dala ime "Fraz Josephs Land".

Ladja so potem zajele velike le-
dene plošče, jo dvingile in kon-
čno strelje. Posadka se je pravčas-
no rešila na saneh in se je po
mnogih ovinkih vrnila domov.

Te dni pa je dospela na Dunaj

steklenica, ki so jo potovale v
tudi Hrvati jadrali po teh mor-
jih, hotel s tem afirmirati, da je
Hrvat videl te kraje in oddal ne-
znanemu širnemu morju sporoči-
lo v steklenici. Ali pa ni noben

član ekspedicije znal ruski, pa
so mislili, da utegne steklenica
priti v roke ali Angležem, ali
Norvežanom ali Rusom, in za po-
slednje je bil namenjen hrvatski

steklenico je končno prispevala
leta 1921 na Novajo Zemljo, kjer
so jo ribiči potegnili z vode in
izročili slučajno navzoč botanični
ekspediciji norveškega učenja-
ka Holtedala. Ta je objavil vso
začelo v norveškem listu "Af-
tenposten", steklenico pa poslal
na Dunaj.

Vsek steklenic je bilo le če-
tvero. Druge tri so se izgubile.
Potovanje te steklenice je doka-
zalo, da se led giblje — čeprav
zelo počasi — v izločni smeri, na
Novajo Zemljo. Ledena gora, na
kateri se je steklenica nahajala,
je prispevala po dolgem in počas-
nem potovanju v toplo Golfov
strujo in se stopila. Steklenica je
plavala tokom na Novajo Zem-
ljo, kjer je po petdesetih letih

moleč pričala s svoji poti.

Izjave italijanske vlade.

Ministrski predsednik nove italijanske vlade, Fača, je podal v obrah zbornicah izjavo, v kateri je prvo razložil, kako je prislo do sestave novega ministarstva. Izjavo nadaljuje: Deželap obtrebuje miru in dela. Država mora priti do miru, potrebuje pa tudi akejskega programa. Prvi in bistven pozog je, da se uveljavlja red. Ni mogoče dopustiti, da moti del prehivalstva, kar je pravica vseh. Pod vladavino pravice ne morejo eksistirati predpravice nekaterih, ampak le nepristranost za vse. Da se zopet doseže ravnotežje v državnem proračunu, je treba povečati dohodke in skrčiti nekatere izdatke. — Glede zunanjih politike izjavlja ministrski predsednik, da ima Italija, ki je vsej hrabrosti svoje vojske (!) premagala sovjete, na mednarodnem polju nobenega vzroka do konfliktov z drugimi narodi. V mednar. konferenci je Italija element miru. — Podlaga naša zanjanje politike, je cesar Fača, je zvestoba do narodov, ki so se v svetovni vojni borili na naši strani. Naše prijateljstvo z Anglijo je tradicionalno. Prijateljstvo med Italijo in Francijo ni utrjeno le v sledu plemenskega in jezikovnega sorodstva, ampak tudi v sledu skupnih starih in slavnih tradicij.

Kar se tiče včerajšnjih premagancev, ne goji Italija do njih ne sovrašta na jeze. Naklonjeni smo Nemčiji, ki je bila in bo ostala kulturna in napredna. Kar se tiče Rusije, je jasno pokazala svojo voljo, da hoča svojo politiko ureči v duhu liberalizma. Ministrski predsednik pride nato na Reko in pravi: Najnovnejši dogodki na Reki so tamkaj še motili red in mir. Reško vprašanje premotivamo s čustvi italijanstva. Toda to čustvo nas ne bo motilo pri tem, da ne bi lojalno spoštovali evojih mednarodnih obveznosti.

Glede Jugoslavije pravi De Fača: S kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovenev hočemo živeti v čistočih dobrih sosedov. Da doseže-mo to razmerje, smo odločeni, da pospešimo pogajanja z Jugoslovijo in da čimprej izvršimo porazgovore, na podlagi katerih naj se izvršijo določbe rapaljskega dogovora.

Storili bomo še nadalje vse, da rešimo Avstrijo iz gospodarske depresije, in da ji omogočimo normalno življenje. Z vsemi drugimi narodi živimo v dobrni harmoniji. Vrhovni svet v Parizu je naprosil Italijo, naj skliče mednar. gospodarsko konferenco v Genovo, ki naj služi zbljanju narodov in gospodar. obnovi Evrope. Mednarodnih sestankov je bilo že več, toda tokrat bodo v Genovi sedili kisti mizi zmagovalci in premaganci, da se porazgovore o skupnih interesih.

Kajzer se bo poročil s staro ljubico.

Iz Monakova poročajo nasled-
nje:

— Klub dejstvu, da zanikujejo
omni Hohenzollerne, ki so ostali
v Nemčiji, vest, da sta se zaro-
čila prejšnji kajzer Viljem ter
baronica Gabrijela von Rocho-

sov, zopet pričela krožiti poročila,
da čaka Viljem le na koncu prvega
meseca svojega vladovega stanu
nakar se bo drugi poročil. Neki
pruski plemenita, ki je bližnji
sorodnik baronice von Rocho-
sov, je zaviljeva v Berlin, kjer je
počasno vsej prisotnosti vladu
Majja meseceva bila vrnila lepa
Gabrijela v Doorn, kjer se bo najbrž
poročila s prejšnjim kajzerjem,
ki je nekoč sanjal o tem, da je
potrebno narediti agent, da je
potrebno izvajati na pravilno
vzročno mesto. Nekaj časa je bila
vzročna, da je vsej prisotnosti vladu
Majja meseceva bila vrnila lepa
Gabrijela v Doorn, kjer se bo najbrž
poročila s prejšnjim kajzerjem,
ki je nekoč sanjal o tem, da je
potrebno narediti agent, da je
potrebno izvajati na pravilno
vzročno mesto.

Baronica Gabrijela von Rocho-
sov, ali "lepa Gabrijela", kot
so jo familiarno zvali v dvorih
krogih, je bila rojena oktobra
meseca leta 1860. Leta 1880. se
je poročila z baronom von Rocho-
wem, ki je služil najprvo pri pot-
sudanskih ulanih, a je bil v vojni
poveljnik huzarskega polka, ki
je nosil na svojih čakah mrtvaški
glavo. V tem polku je bil nemški
kronprinec polkovnik.

Baronica je bila v svoji mladosti
velika lepotica. Njeni mati, matro-

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

88

(Nadaljevanje.)

Vprašanje: — Torej e bil mi, katerega ste oni večer poslali v Sovter s pismom, v katerem ste ol' vestili gospodinu Dioniziju, da ne morete priti?

Odgovor: — Da.

Vprašanje: — Trdili ste, da vas zadružujejo važni opravki?

Odgovor: — To je običajen izgovor.

Vprašanje: — V vašem slučaju pa ni bil to nikak izgovor. Kam ste morali ni in kam ste dejanski šli?

Odgovor: — Dokler se ne brem posvetoval z zagovornikom, ne bom rekel nihesar.

Vprašanje: — Bodite skrbni. Sistem zarikanavanja in priznavaanja je nevaren.

Odgovor: — To vem ter jemljem mase posledice.

Žak je bil strašno presenečen. Vsak obtoženi človek je presečen, ko čuje, kaj je rekel sam tekom zaslisanja. Niti enega ni, ki bi več nikaklju.

— Kaj, jaz sem rekel to? Nikdar.

On pa je rekel to in tega niti ni mogel zanikati, kajti sam je podpisal protokol.

Vprašanja, katera mu je stavljal sodnik, se bila tako dobro premljena vnaprej, da se je takoj ujel. Ko je spoznal, na kak način se je bil zagovoril, je vzkliknil:

— To je strašno.

Prevzet od strašne realnosti, je dostavil:

— Kako priti iz te zagate?

— Rekel sem vam že, — je odvrnil Folgat, — da moramo najti kak verjeten izgovor.

Prepričan sem, da tegu ne morem storiti.

Mladi odvetnik je nekaj časa razmišljjal ter rekel nato:

— Vi ste jetnik, a jaz sem prost človek. Že več kot en mesec razmišljam o tej zadevi.

— Aha.

— Kje bi se morala vršiti vaša poroka?

— V moji hiši v Boaskoranu.

— In kje naj bi se vršila verska ceremonija?

— V cerkvici v Breši.

— Ali ste že kedaj govoril o tem z duhovnikom?

— Pogosto. Ob neki priliki, ke svet se salila z župnikom, mi je reklo: — Vas bom že ujel v izpovednici.

Gospod Folgat se je skoro tresel od zadovoljstva in Žak je zapazil to.

— Potem je župnik v Brešiji vaš prijatelj?

— Zelo intimen prijatelj celo. Dostikrat je bil pri meni v gosteh in nikdar se nisxa srečala, ne da bi si podala roki.

Zadovoljstvo mladega odvetnika je občivno raslo.

Dobro, — je rekeli — moj pajasnitv postaja vedno bolj vrjetna. Čujte, kaj sem pozitivno ugotovil kot dejstvo. V času od devetih do enajstih v noči vločina ni bilo nobene žive duše v župnišču v Breši. Župnik je večerjal z gospodom Bessonom v hiši slednjega. Njegov služabnik pa je odšel, da počaka nanj s svetilko.

— Razumem, — je rekeli Magloar.

— Zakaj pa bi ne šli, da govorite z duhovnikom, moj dragi klijent? V prvi vrsti ste morali urediti z njim posameznosti glede poročne ceremonije. Ker je vaš prijatelj, izkušen človek in duhovnik ste ga tudi hoteli vprašati za njegovo svet glede važnega koraka, katerega ste namernavali storiti ter izpolniti, tudi svoje verske dolžnosti, katere ste tako dolgo zanemarjali.

— Dobro, — je rekeli odlični odvetnik iz Sovterja, — zelo dobro.

— Idite, moj dragi klijent, — je nadaljeval Folgat, — v načemu, da se sestanete z duhovnikom v Breši, ste se tudi odpovedali veselju, da preživite večer v družbi svoje zaročenke. Sedaj pa si oglejmo, kako edgovanjem to trditi v državnega pravdnika. Vprašuje vas, zakaj ste se napotili preko močvirja. Zakaj? Zato, ker je bila to najkrajša pot ter ste se bali, da boste nasli župnika po strelji. Nobena stvar ni bolj naravna. Znano je, da hodi župnik ponavadi spet že ob devečnih. Kljub temu pa ste prišli zmanj. Ko ste potrakli na vrata župnišča, ni bilo nikogar, ki bi vam odprl.

Gospod Magloar je prekinil svojega tovariša ter rekel:

— Dosedaj je bilo vse dobro, a sedaj prihaja velika nevrjetnost. Nikdo bi ne mogel priti na misel, da gre skozi gozd Rošpmoje v namenu, da se vrne iz Breši v Boaskoran. Če bi poznali deželo...

Poznam jo, kajti natančno sem si jo ogledal. Dokaz temu pa je, da sem tudi našel odgovor, ker sem videl vnaprej ugovor. Ko je potkal Boaskoran na vrata župnišča, je prišla mimo neka majhna kmečka d-klica ter mu povedala, da je ravnokar srečala župnika na mestu, imenovanem Maršalo križišče. Ker je župnišče polnoma osamljeno ter na koncu vasi, je tak dogodek zelo vrjeten. Kar se tiče duhovnika, pa sem slučajno izvedel naslednje: Natančno ob uri, ko bi moral biti Boaskoran v Breši, je šel neki duhovnik preko dotičnega mesta. Bil pa je iz neke druge župnije. Tudi on je večerjal pri gospodu Bessonu ter bil poklican k neki umračoči ženski. Mala deklina ni vseled tega pripovedovala laži, pač pa se le motila glede osebe duhovnika.

— Izvrstno, — je rekeli Magloar.

— In kaj je storil Boaskoran po tej informaciji? — je nadaljeval Folgat. — Šel je naprej in ker ju pal vsaki trenutek srečati duhovnika, je šel prav do gozda Rošpmoje. Ker je koneeno spoznal, da ne bo našel nikogar, je sklenil vrtniti se v Boaskoran skozi gozdove. Bil je zelo slabe volje, ker je izgubil na ta način večer, katerega bi bil lahko preživel v družbi svoje zaročenke. Klet je in se pridusal, kot je izjavila priča Godri.

Magloar je zmajal z glavo.

— Priznavam, da je to ženjalno in da bi ne mogel jaz nuditi ničesar vsaj priljeno tako dobrega. Vaša povest greši ravno vsele svoje enostavnosti in pripravnosti. Državno pravništvo bo reklo: Če je to resnica, zakaj niso povedali tega gospod Boaskoran takoj? Kaj mu je bilo treba posvetovati se o tem s svojim zagovornikom?

Gospod Folgat je kazal na obrazu, da si na vse načine prizdeva, kako bi odgovoril na to. Konečno pa je odgovoril:

— Preveč dobro vsem, da je to slabu točka v naši obrambi, zelo slabu točka. Popolnoma jasno je, da bi bil Žak na mestu oproščen, če bi podal to pojasnitve na dan svoje aretacije. Ali pa je mogoče najti kaj boljšega? To je seveda le surov obriz moje obrame, kajti nisem je še spravil v besere. Z vašo pomočjo ter ono Mešineta, ka-

teremu sem že desti dolžan, pa bom lahko izboljšal svoj načrt ter dodal par skrivnosti, ki naj bi pojasnil molčanost gospoda de Boaskorana. Misil sem že na to, da pokličem na pomoč politiku, vendar katera ni hotel Boaskoran izdati svojih stikov z župnikom.

— To bi bilo skrajno neugodno, — se je oglasil Magloar. — Mi nismo le verni tukaj v Sovter, pač pa pobožni, zelo pobožni.

— To misel sem že opustil, — je odvrnil Folgat.

Žak, ki je ostal dotedaj tih in neprimčen, se je dvignil naenkrat do polne višine ter vzklknil z ogroženim glasom:

— Ali ni strašno, da si moramo izmisliti laži? Jaz sem nedolzen. Kaj več bi bilo mogoče storiti, če bi bil v resnici morilec?

Zak je imel popolnoma prav. Strašno je bilo, da je bil prisiljen prikriti resnico. Njegova zagovornika pa se nista brigala za njegovo ogroženje. Bila sta zaposlena s premotrevanjem sistema obrambe.

— Lotimo se nadaljnih točk obdelovitve, — je rekeli Magloar.

— Če bi se spreprelo moja verzijo, — je rekeli Folgat, — bi bilo vse ostalo lahko. Ali pa bodo sprejeli to verzijo? Na dan, ko je bil aretriran, je rekeli gospod de Boaskoran, da je šel k svojemu lesnemu trgovcu v Breši. To je bila velika neprivednost. V tem teči tudi resnična nevarnost. Kar se tiče ostalega, je brezpomembno. Tukaj je voda, v kateri s ije Boaskoran umil roki, ko se je vrnil domov in v kateri so našli sledove sežganega papirja. Treba nam je le nekoliko izpremeniti dejstva, da pojasnim vse to. Boaskoran je strasten kadilce. To je dobro znano. Imel je s seboj desti cigaret, ko se je napotil v Breši, a pozabil je na užgalice. Ker je hotel kaditi, je s strehom iz puške užgal smodnik ter prižgal papir. To je operacija, pri kateri si človek vedno zamaže prste.

— Sedaj imate prav, — je vzkliknil Magloar. — Dobro storjeno.

(Dalje prihodnjič.)

O Barošu.

Bruno Astori, glavni urednik tržaške "Ere Nuove", pričuje svoje nadaljnje poizvedbe v Beogradu in piše izvorni o Barošu, določajoč se tudi: gospodarskega vprašanja, ki je v zvezi z njim. Italijani smatrajo za največjo težkočo to, da se na jugoslovanski strani označi znano pismo bivšega italijanskega zunanjega ministra Sforze kot integralen del rapalske pogodbe. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki je priložena pismu. Kakor hitro se počne govoriti o reškem vprašanju, navajajo politič. može vseh strank enako, da treba nemudoma pričeti izvrsitvi dogovora v rapalskem pogodbo. V Beogradu izvajajo, da to pismo ni samo gošč objuba, marveč da predstavlja pravi dokument s formalno obveznostjo, ne samo splošnega značaja, ampak tisto določeno in detajlirano na topografski karti, ki